

Λάρισα, 3-7-2012
Αριθμ. Πρωτ.: 11346

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
& ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ &
ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Προς: όπως ΠΔ

 : Ηρώων Πολυτεχνείου 169 & Κουτσούμπα
Τ.Κ. 41223

Πληροφορίες: Δ. Σταυρίδης, Ελ. Πορίχη, Αθ. Λιακατάς

 : 2413 511 119, 181, 209

 : 2410 253 768

 : d.stavridis@thessaly.gov.gr, a.porihi@thessaly.gov.gr,
a.liakatas@thessaly.gov.gr

1^ο ΔΕΛΤΙΟ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΩΝ
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΤΗ ΒΑΜΒΑΚΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ
ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ (ΠΕ) ΛΑΡΙΣΑΣ

1. Στόχοι

1.1 Ενημέρωση των βαμβακοπαραγωγών για την αποτελεσματική φυτοπροστασία στον πραγματικό καλλιεργητικό χρόνο.

1.2 Οργάνωση αποτελεσματικής αυτοάμυνας κάθε βαμβakoφυτείας για όλη την καλλιεργητική περίοδο.

1.3 Τακτική παρακολούθηση κάθε βαμβακοχώραφου και σύμφωνα με τα πραγματικά δεδομένα, να εφαρμόζονται οι συγκεκριμένες καλλιεργητικές πρακτικές φυτοπροστασίας και στο σωστό χρόνο, όπως παρακάτω περιγράφονται κατά περίπτωση.

2. Διαπιστώσεις

Στο πλαίσιο του προγράμματος «Γεωργικών Προειδοποιήσεων Ολοκληρωμένης Φυτοπροστασίας της Βαμβακοκαλλιέργειας της Χώρας καλλιεργητικής περιόδου 2012» έχει ξεκινήσει η παρακολούθηση των συλλήψεων του πράσινου και του ρόδινου σκουληκιού σε φερομονικές παγίδες. Η Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής (Τμήμα Ποιοτικού και Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου) της Π.Ε. Λάρισας, έχει επεκτείνει το δίκτυο παγίδων σε συνολικά 49 τοποθεσίες σε 33 Τοπικά Διαμερίσματα καλύπτοντας σχεδόν όλες τις περιοχές βαμβακοκαλλιέργειας της Π.Ε. Λάρισας, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα.

ΤΟΠΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΤΟΠΟΘΕΣΙΕΣ		
ΑΝΟΧΩΡΙ	ΓΚΕΡΕΝΙΑ	ΤΡΑΓΑΝΕΣ	ΤΡΙΑΝΤΑΡΙΑ
ΑΝΟΧΩΡΙ	ΛΙΒΑΔΙ		
ΑΡΜΕΝΙΟ	ΠΑΝΑΓΙΑ		

ΒΑΣΙΛΙ	ΑΜΜΟΥΔΕΣ		
ΓΕΦΥΡΙΑ	Γ ΠΕΡΙΟΧΗ		
ΓΙΑΝΟΥΛΗ	28ΑΡΙΑ	ΠΟΤΑΜΙ	
ΓΛΑΥΚΗ	ΚΑΡΑΚΟΤΖΙΑ	ΚΑΡΑΧΟΤΖΙΑ	
ΕΛΕΥΘΕΡΑΙ	ΚΟΤΡΩΝΙΑ		
ΕΛΕΥΘΕΡΙΟ	ΟΓΔΟΝΤΑΡΙΑ		
ΕΛΛΗΝΙΚΟ	ΚΑΨΑΛΕΣ	ΚΟΜΨΑΛΙΑ	
ΖΑΠΠΕΙΟ	ΙΣΑΔΙΑ	ΣΥΚΙΕΣ	ΚΟΥΤΣΟΥΠΙΑ
Κ. ΒΑΣΙΛΙΚΑ	ΧΑΤΖΗΜΕΡΙΑ		
Κ.ΣΥΚΟΥΡΙΟΥ	ΚΑΡΑΤΣΑΪΡ		
ΚΑΛΑΜΑΚΙ	ΧΑΤΖΗΜΠΑΣΙΤΙ		
ΚΑΣΤΡΙ	ΤΡΙΑΝΤΑΡΙΑ		
ΚΑΤΟΧΩΡΙ	ΦΟΥΡΝΙΑ		
ΚΙΛΕΛΕΡ	ΚΟΚΚΙΝΕΣ		
ΚΟΙΛΑΔΑ	ΕΞΗΝΤΑΡΙΑ		
ΛΟΦΟΣ	ΚΟΥΚΟΥΡΑ		
ΜΑΚΡΥΧΩΡΙ	ΜΑΥΡΟΓΕΙΑ		
ΜΑΝΔΡΑ	ΜΑΥΡΟΓΕΙΑ		
ΜΕΛΙΣΣΑ	ΣΑΪΤΕΣ		
ΝΙΑΜΑΤΑ	ΜΑΚΡΥΝΑ		
ΟΜΟΡΦΟΧΩΡΙ	ΧΑΡΤΟΜΑΖΑ	ΧΑΣΑΜΠΑΛΗ	ΑΜΦΙΘΕΑ
ΠΛΑΣΙΑ	ΘΑΛΕΙΑ		
ΠΛΑΤΥΚΑΜΠΟ	ΧΑΣΑΜΠΑΛΗ		
ΣΚΟΤΟΥΣΑ	ΜΕΡΙΑΣ	ΠΑΛΙΑΜΠΕΛΟ	ΠΑΛΙΟΧΩΡΙ
ΣΤΑΥΡΟΣ	ΕΝΙΑΡΙΑ		
ΤΕΡΨΙΘΕΑ	ΚΟΜΨΑΛΙ	ΒΑΚΟΥΦΙΚΑ	ΚΤΕΟ
ΥΠΕΡΕΙΑ	ΤΡΙΚΑ	ΓΚΕΡΕΝΙΑ	25ΑΡΙΑ
ΦΑΛΑΝΗ	ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟ		
ΧΑΛΚΗ	ΒΑΡΚΟ	ΑΧΛΑΔΙΕΣ	ΑΛΗ ΚΑΓΙΑ

Η σπορά των βαμβακοκαλλιεργειών πραγματοποιήθηκε, σχετικά πρώιμα, αρχές μέχρι τέλη Απριλίου. Οι καιρικές συνθήκες του Μαΐου, με αυξημένες βροχοπτώσεις, καθυστέρησαν μερικώς την ανάπτυξη των φυτών αλλά οι ευνοϊκές συνθήκες που ακολούθησαν συνέβαλλαν στην ισόρροπη ανάπτυξη των βλαστικών και καρποφόρων φυτικών οργάνων. Εξαιρεση αποτελούν οι χαλαζόπληκτες περιοχές του δήμου Κιλελέρ. Η μέχρι τώρα εξέλιξη των φυτών είναι ικανοποιητική με τα βαμβακόφυτα να βρίσκονται στο στάδιο των 6-8 χτενιών και των πρώτων ανθέων.

Με βάση τις παρατηρήσεις που πραγματοποιούνται ανά τρεις ημέρες στο δίκτυο παγίδων καθώς και από επιτόπιους ελέγχους, που διενεργούν Γεωπόνοι της Υπηρεσίας διαπιστώνεται ότι σε ορισμένες τοποθεσίες εμφανίζεται σχετικά αυξημένος πληθυσμός πράσινου σκουληκιού. Οι αυξημένες πυκνότητες παρατηρούνται κυρίως στις παρακάρλιες περιοχές και στις γειτνιαζουσες αυτών περιοχές της Π.Ε. Λάρισας. Μέχρι τώρα δεν έχει παρατηρηθεί ή αναφερθεί η παρουσία ρόδινου σκουληκιού καθώς και άλλων εντομολογικών εχθρών (λύγκος, αφίδες, θρίπες, ακάρεα) στις βαμβακοφυτείες.

3. Συστάσεις – καλλιεργητικές πρακτικές

Με σκοπό την αποτροπή και μη προσέλκυση για εγκατάσταση των επιβλαβών οργανισμών συστήνεται στους βαμβακοπαραγωγούς να εφαρμόζουν με ορθολογικό τρόπο την αζωτούχο λίπανση και την άρδευση (ποσότητα νερού και αριθμό

αρδεύσεων), καθώς έχει αποδειχθεί στην πράξη ότι υπερβολικές αζωτούχες λιπάνσεις και αρδεύσεις οδηγούν στην ανάπτυξη φυτών με υπερβολική βλάστηση, οψίμιση των φυτικών οργάνων και κυρίως την δημιουργία ανώριμων και υδαρών φυτικών ιστών, οι οποίοι προσελκύνουν για εγκατάσταση τους επιβλαβείς οργανισμούς. Επίσης, συστήνεται η εφαρμογή ρυθμιστών ανάπτυξης, όπου απαιτείται, καθώς συμβάλει στην επιτάχυνση ωρίμανσης των φυτικών ιστών και πρωίμιση των φυτικών οργάνων καθώς και στην ισόρροπη ανάπτυξη αυτών.

Η Υπηρεσία μας συνιστά στους βαμβακοπαραγωγούς να μην προβούν σε εσπευσμένη χημική επέμβαση, ειδικά με τα κλασικά ισχυρά ευρέως φάσματος εντομοκτόνα σκευάσματα όπως πυρεθροειδή και οργανοφωσφωρούχα, για οποιοδήποτε μη εμφανισθέντα (προληπτική εφαρμογή) ή εμφανισθέντα επιβλαβή οργανισμό. Στόχος είναι να αποφευχθούν δυσμενείς επιπτώσεις, όπως θανάτωση ωφελίμων, έξαρση τετρανύχου και εμφάνιση ανθεκτικότητας, καθώς η χρήση των φυτοφαρμάκων αναστέλλει τη δράση των ωφέλιμων εντόμων, τα οποία πρέπει να εγκατασταθούν και αναπτυχθούν ώστε να έχουν τη δυνατότητα να περιορίσουν τα επιβλαβή. Η μείωση του πληθυσμού αρπακτικών και παρασιτοειδών από την εφαρμογή φυτοπροστατευτικών προϊόντων έχει ως συνέπεια την πληθυσμιακή έκρηξη άλλων εχθρών της καλλιέργειας, όπως αφίδων, θριπών και τετρανύχων, αλλά και του πράσινου και του ρόδινου σκουληκιού. Ειδικότερα είναι σημαντικό να παραμείνουν ζωντανά τα ωφέλιμα κατά το τελευταίο στάδιο της καλλιέργειας (Αύγουστο) στο οποίο αναπτύσσεται η πιο επιζήμιες γενεές του πράσινου και του ρόδινου, καθόσον η παρουσία των ωφελίμων είναι καθοριστική για την αντιμετώπισή τους. Εξάλλου το στάδιο ανάπτυξης των φυτών επιτρέπει στην παρούσα φάση τη σταδιακή αναπλήρωση της απώλειας καρποφόρων οργάνων.

Σας ενημερώνουμε ότι οι συλλήψεις ακμαίων στις φερομονικές παγίδες, δεν αποτελούν κριτήριο για την εφαρμογή επέμβασης με εντομοκτόνα αλλά μέσο πρόγνωσης και βοηθούν στον προσδιορισμό των περιόδων δραστηριότητας του πράσινου και του ρόδινου σκουληκιού. Σε καμία περίπτωση δεν αποτελούν εργαλεία εκτίμησης του κινδύνου προσβολής, αλλά και του ύψους της προσβολής. Ο μοναδικός τρόπος πρόγνωσης και εκτίμησης του κινδύνου από τους εντομολογικούς εχθρούς και ιδιαίτερα από το πράσινο και το ρόδινο σκουλήκι, είναι οι επιτόπιες παρατηρήσεις.

Επισημαίνεται στους βαμβακοκαλλιεργητές, ότι στα αρχικά στάδια, οι εντομολογικές προσβολές και ιδιαίτερα αυτές από το πράσινο σκουλήκι είναι συνήθως τοπικές και περιορισμένης έκτασης, γεγονός που σημαίνει, ότι ακόμη και στο ίδιο βαμβακοχώραφο, το ποσοστό προσβολής από το έντομο μπορεί να διαφέρει σημαντικά από σημείο σε σημείο. Για να είναι εφικτή η αποτροπή ή και ο περιορισμός της πληθυσμιακής ανάπτυξης των επιβλαβών οργανισμών, οι βαμβακοκαλλιεργητές πρέπει να έχουν σαφή εικόνα του κινδύνου προσβολής των καλλιεργειών τους από το πράσινο και το ρόδινο σκουλήκι. **Κατά συνέπεια θα πρέπει να επισκέπτονται όσο το δυνατό συχνότερα τις καλλιέργειες, τουλάχιστον δύο (2) φορές την εβδομάδα, προκειμένου να διαπιστώνουν έγκαιρα τυχόν προσβολές από φυτοπαρασίτα, έτσι ώστε να είναι εφικτή η αποτελεσματική αντιμετώπισή τους, με το μικρότερο οικονομικό και περιβαλλοντικό κόστος.**

Επίσης, οι συνάδελφοι Γεωπόνοι (Καταστήματα Γεωργικών Φαρμάκων, Γραφεία Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής κ.α.) που πιθανόν εντοπίσουν σημαντική προσβολή ή ανησυχητικό αριθμό συλληφθέντων ατόμων σε φερομονικές παγίδες, παρακαλούμε να επικοινωνήσουν άμεσα μαζί μας, έτσι ώστε σε συνεργασία μαζί τους, να εκδώσουμε προειδοποίηση για την ευρύτερη περιοχή.

Σχετικά με το πράσινο σκουλήκι, στο στάδιο της ανθοφορίας, στην περίπτωση που διαπιστωθούν πυκνότητες πληθυσμών στο επίπεδο τουλάχιστον του

κατωτάτου ορίου επέμβασης, ήτοι 8 τουλάχιστον ζωντανά σκουλήκια στα 100 τυχαία φυτά, συνιστάται τότε μόνο να γίνει επέμβαση με βιολογικά σκευάσματα όπως βάκιλο, spinosad ή με ρυθμιστές ανάπτυξης (π.χ. με δραστική ουσία diflubenzuron).

4. Εφαρμογή ψεκασμών με Φυτοπροστατευτικά Προϊόντα

Σας ενημερώνουμε ότι οι βαμβακοπαραγωγοί είναι αποκλειστικά και μόνο υπεύθυνοι, για την τελική απόφαση επιλογής, της συγκεκριμένης κάθε φορά φυτοπροστατευτικής επέμβασης στις συνθήκες της καλλιέργειάς τους, των φυτοπροστατευτικών προϊόντων που θα επιλέξουν και του τρόπου και χρόνου χρησιμοποίησης αυτών, καθώς και για λοιπούς χειρισμούς, τα οποία συμβάλουν στις ποσοτικές και ποιοτικές αποδόσεις της καλλιέργειας. Σε κάθε περίπτωση να τηρούνται αυστηρά οι οδηγίες χρήσης, των παρασκευαστών οίκων, για την αναλογία χρήσης των φυτοπροστατευτικών προϊόντων, την συνδυαστικότητα, τον κίνδυνο φυτοτοξικότητας, το διάστημα μεταξύ τελευταίας επέμβασης και συγκομιδής καθώς και για τα μέτρα προστασίας για την αποφυγή δηλητηρίασης. Τα αγροχημικά να χρησιμοποιούνται πάντοτε σύμφωνα με την ετικέτα. Σύμφωνα με τα άρθρα 9§3 και 10§3 του ν.4036/2012 (ΦΕΚ8^Α) όποιος χρησιμοποιεί μη εγκεκριμένα φυτοπροστατευτικά προϊόντα υπόκειται σε διοικητικές και ποινικές κυρώσεις, αντίστοιχα.

Να αποφεύγονται ψεκασμοί με μελισσοτοξικά φυτοπροστατευτικά προϊόντα και όπου κρίνεται αναγκαίο η εφαρμογή των ψεκασμών να γίνεται την ώρα που δεν πετούν οι μέλισσες, κατά τις απογευματινές ώρες κυρίως μετά τη δύση του ηλίου. Οι βαμβακοπαραγωγοί να προειδοποιούν τους μελισσοκόμους ώστε να απομακρύνουν τα μελίσσια τους από την περιοχή του ψεκασμού. Για το σκοπό αυτό θα πρέπει απαραίτητως οι μελισσοκόμοι να αναγράφουν στις κυψέλες τον κωδικό τους, το τηλέφωνο και τη διεύθυνσή τους ώστε να είναι δυνατή η έγκαιρη ειδοποίησή τους.

Η αλόγιστη χρήση των φυτοφαρμάκων βλάπτει την υγεία των καταναλωτών, επιβαρύνει το περιβάλλον και αυξάνει το κόστος παραγωγής.

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ
Δ/ΝΣΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
& ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΠΕ ΛΑΡΙΣΑΣ

ΚΑΛΦΟΥΝΤΖΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ